

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

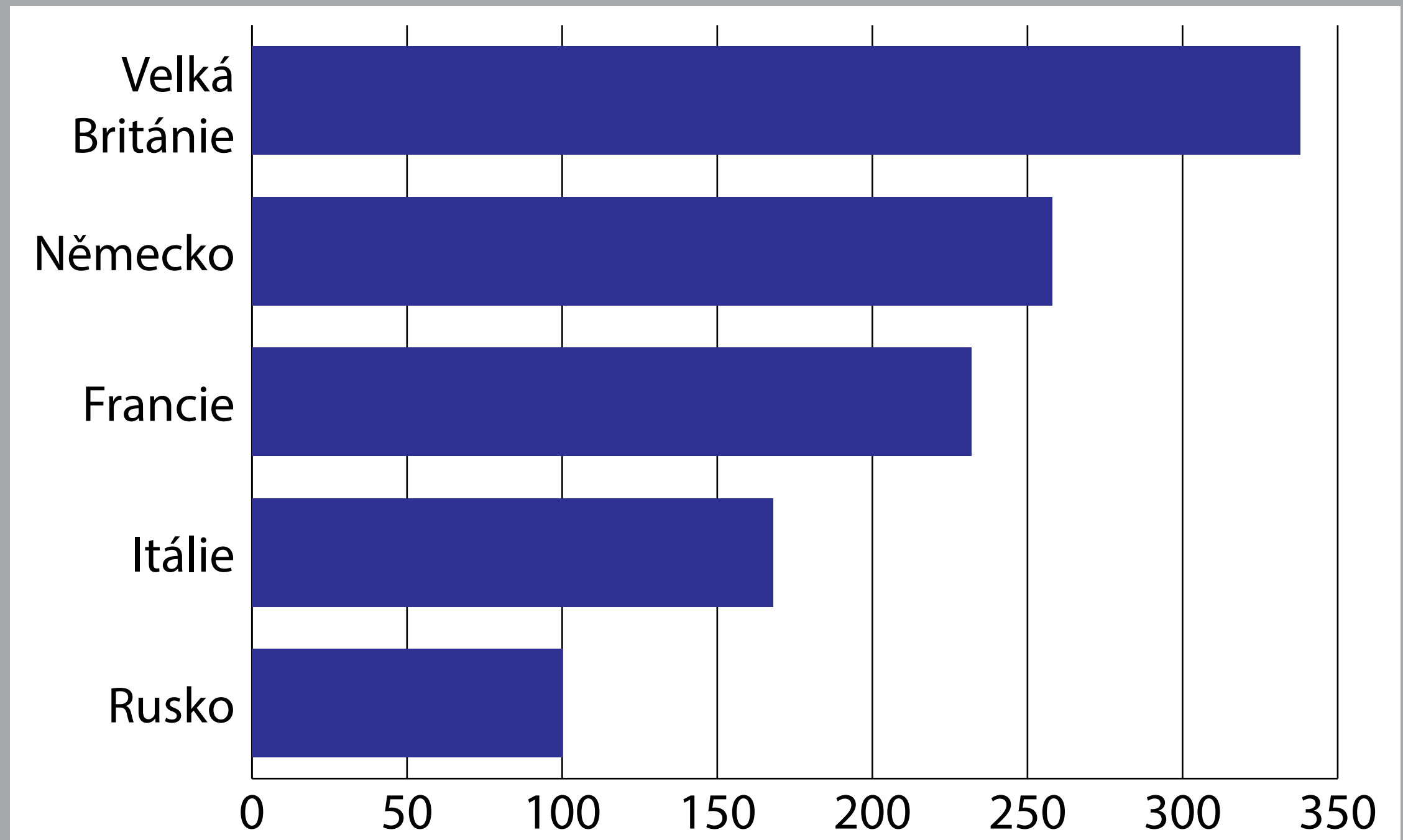
RUSKO A SSSR
1917–1938

I. VRCHOLNÁ KRIZE CARSKÉHO RUSKA

OPOŽDĚNÁ MODERNIZACE

ZAOSTALÁ EKONOMICKÁ A SOCIÁLNÍ STRUKTURA

HDP/ob. 1913, index

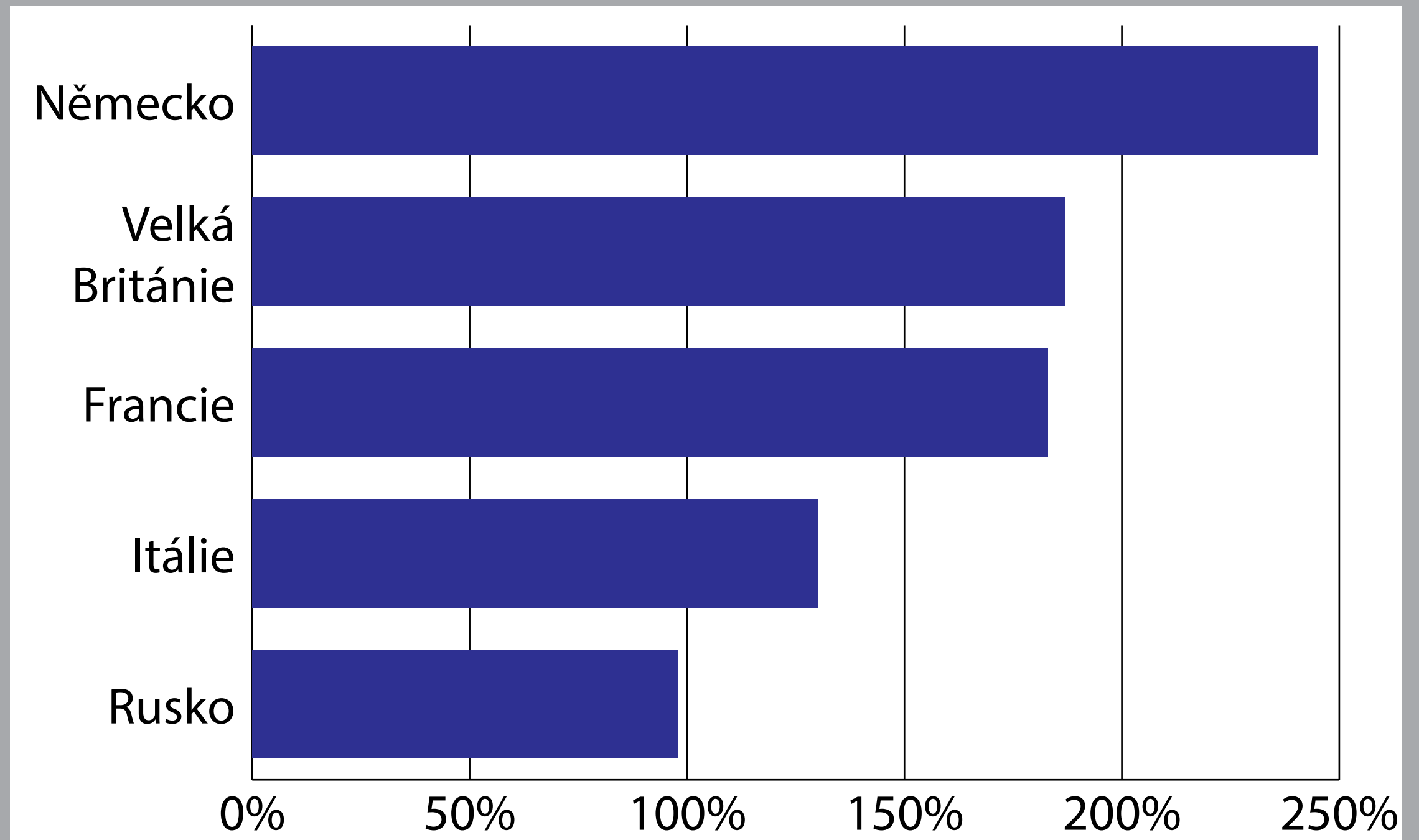
ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

I. VRCHOLNÁ KRIZE CARSKÉHO RUSKA

OPOŽDĚNÁ MODERNIZACE

ZAOSTALÁ EKONOMICKÁ A SOCIÁLNÍ STRUKTURA

HDP/ob. 1820-1913, procentní nárůst

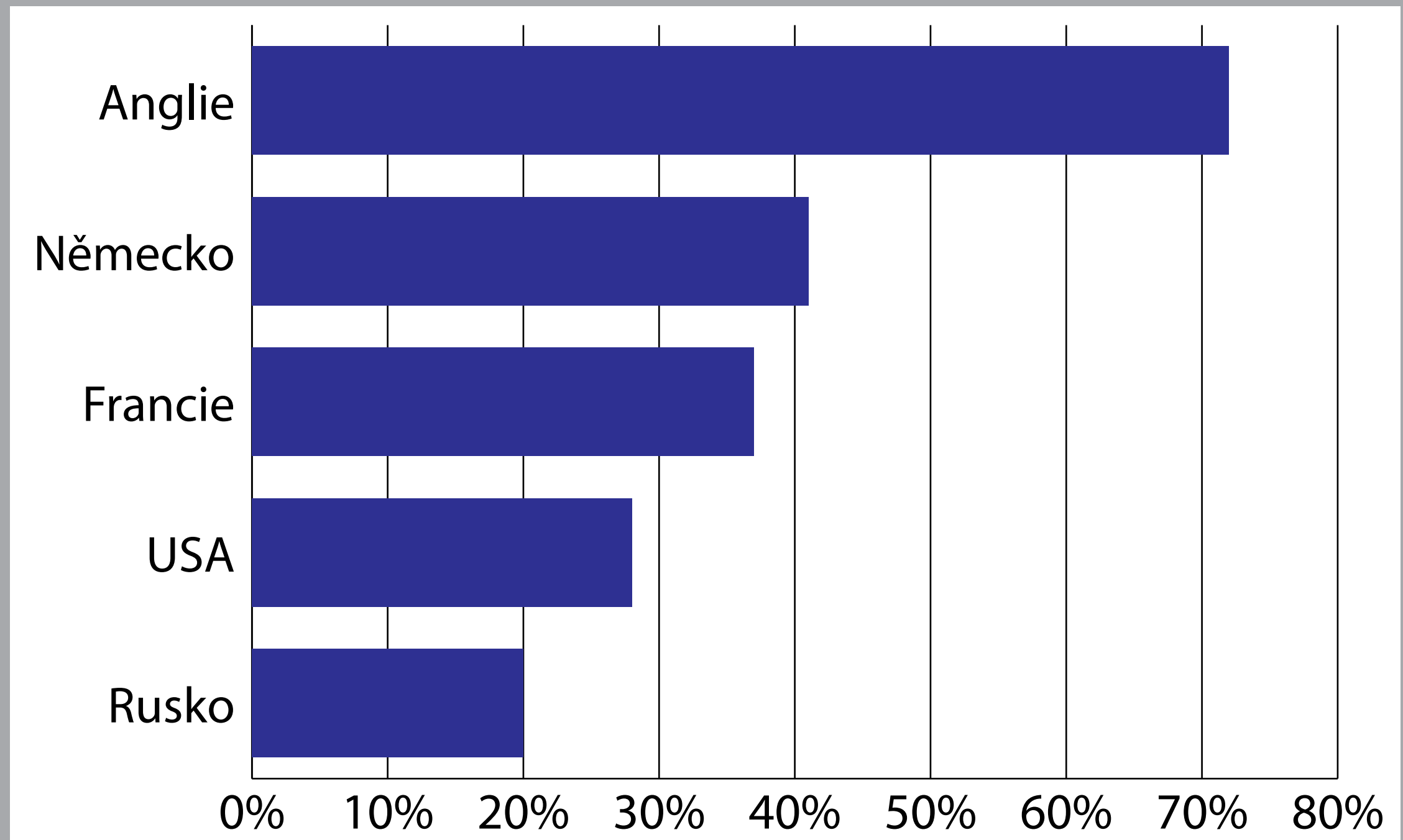
ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

I. VRCHOLNÁ KRIZE CARSKÉHO RUSKA

OPOŽDĚNÁ MODERNIZACE

ZAOSTALÁ EKONOMICKÁ A SOCIÁLNÍ STRUKTURA

procentní podíl obyvatel měst na přelomu 19. a 20. století

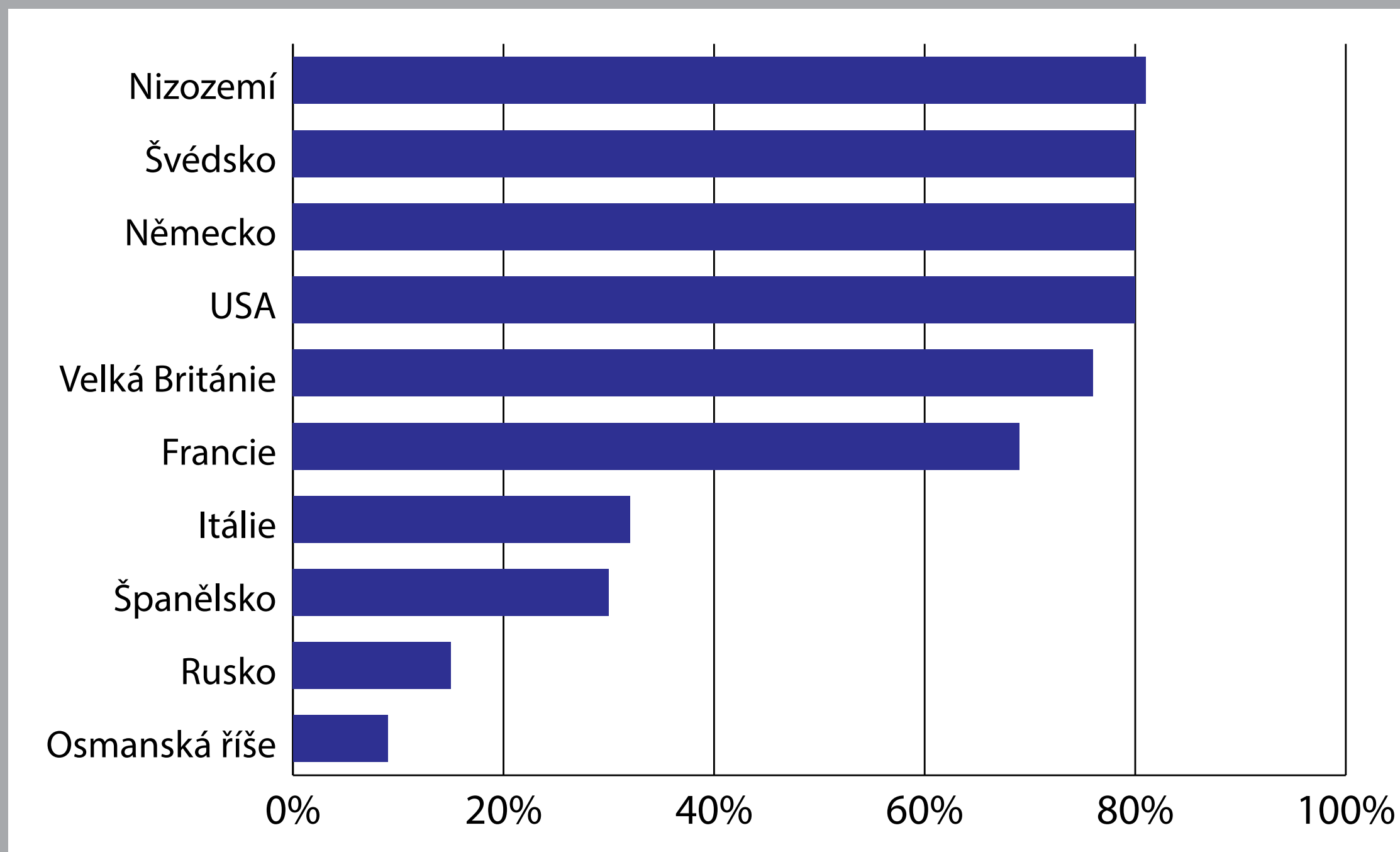
ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

I. VRCHOLNÁ KRIZE CARSKÉHO RUSKA

OPOŽDĚNÁ MODERNIZACE

ZAOSTALÁ EKONOMICKÁ A SOCIÁLNÍ STRUKTURA

procentní podíl gramotných v roce 1870

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

I. VRCHOLNÁ KRIZE CARSKÉHO RUSKA

POLITICKÁ KRIZE A NEDOTAŽENÉ REFORMY

ALEXANDR II.
1855-1881

1861 ZRUŠENÍ NEVOLNICTVÍ

MIKULÁŠ II.
1894-1917

1905 VZNIK DUMY

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

I. VRCHOLNÁ KRIZE CARSKÉHO RUSKA

POLITICKÁ KRIZE A NEDOTAŽENÉ REFORMY

P. A. STOLYPIN
PŘEDSEDA VLÁDY
1906-1911

1906

4742   **POLITICKÝCH ATENTÁTŮ**
1378   **ÚSPĚŠNÝCH**

1908/09

16440   **OBVINĚNÍ Z POLITICKÉHO**
              NÁSILÍ
3682   **ROZSUDKŮ SMRTI**
4517   **ROZSUDKŮ VYHNANSTVÍ**
              A NUCENÝCH PRACÍ

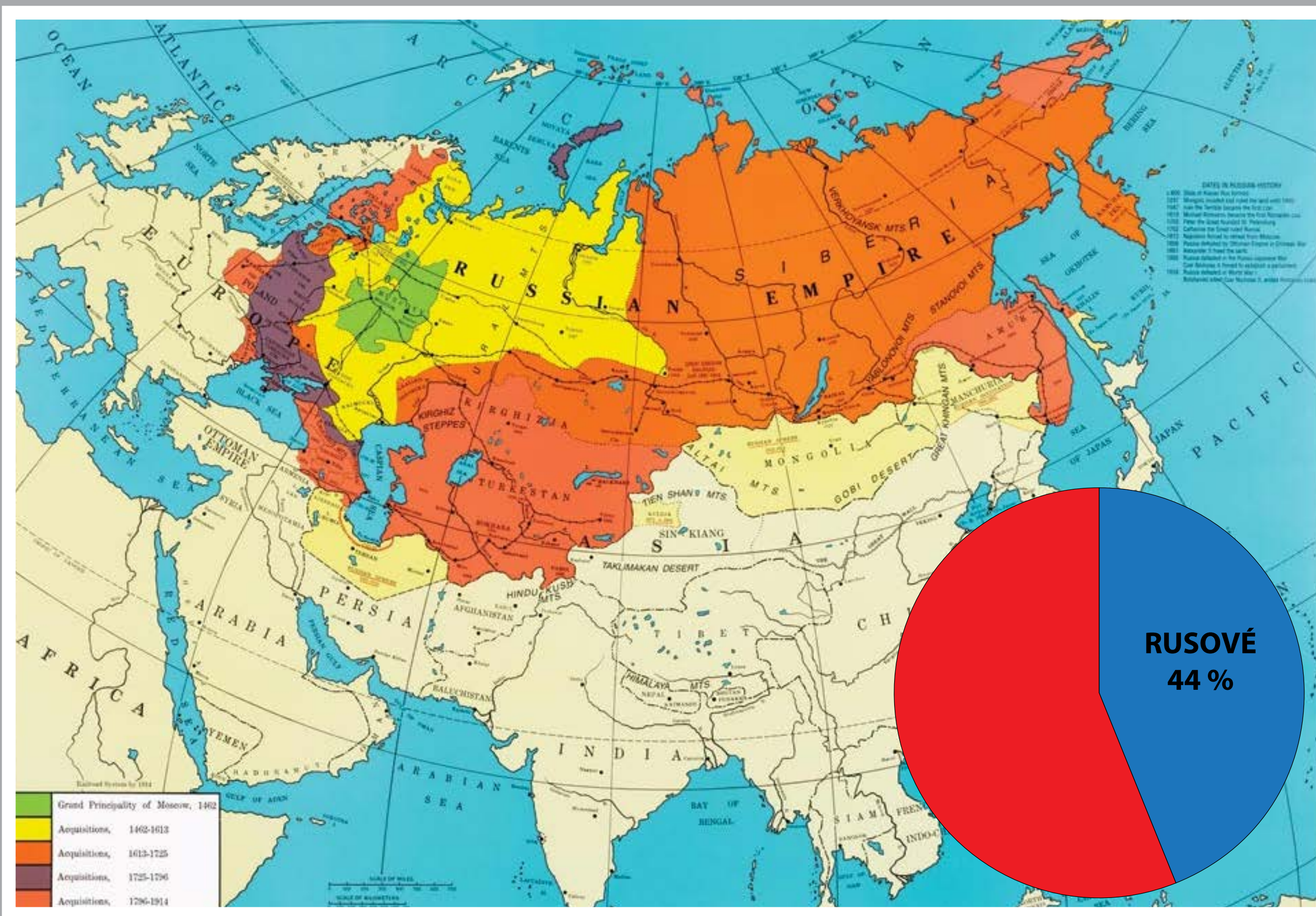

I. VRCHOLNÁ KRIZE CARSKÉHO RUSKA

EXPANZE A NÁRODNOSTNÍ PROBLÉMY

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

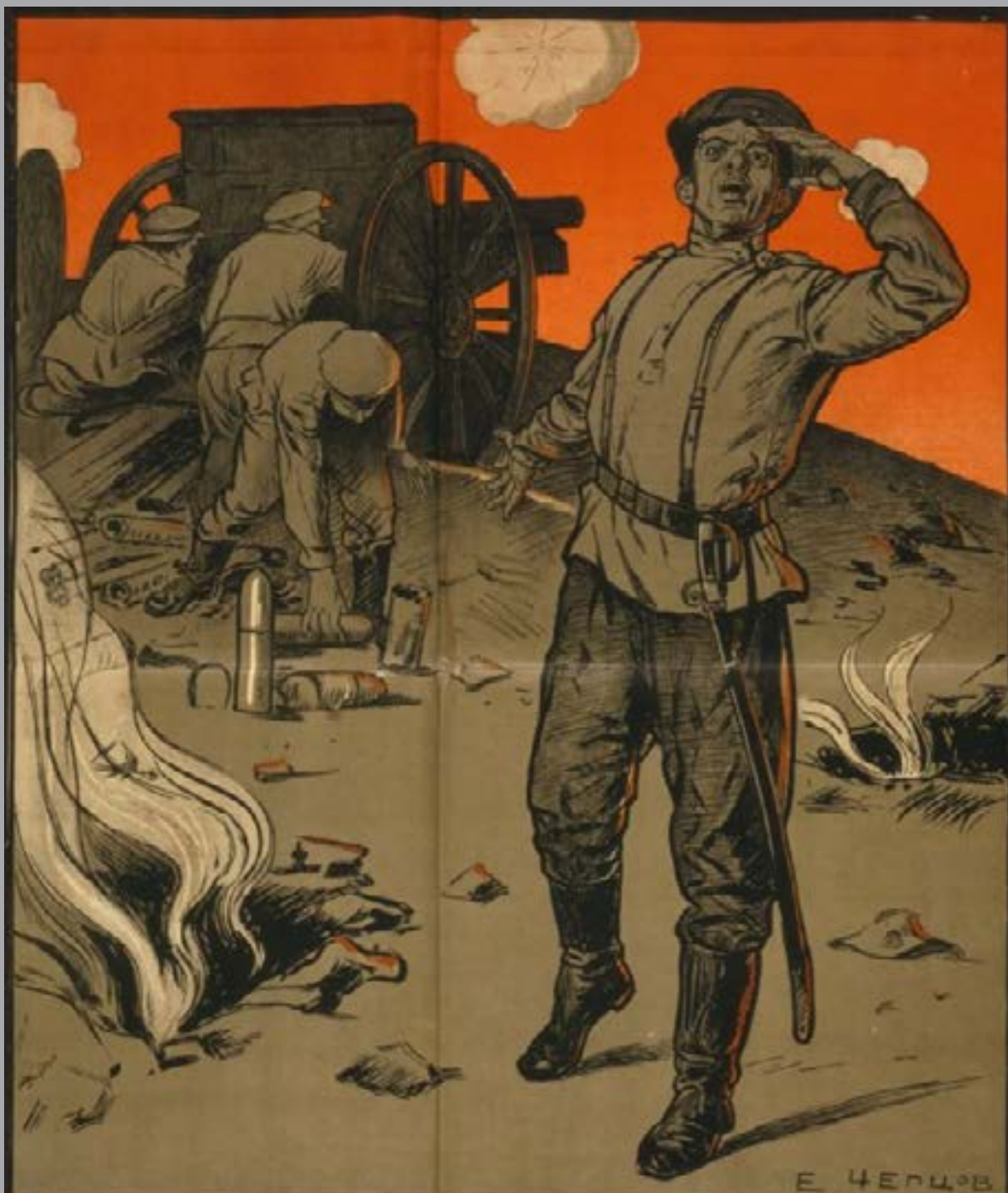

I. VRCHOLNÁ KRIZE CARSKÉHO RUSKA

1. SVĚTOVÁ VÁLKA

ПОДПИСЫВАЙТЕСЬ НА
ВОЕННЫЙ 5½% ЗАЕМЪ
ЧѢМЪ БОЛЬШЕ ДЕНЕГЪ
ТѢМЪ БОЛЬШЕ СНАРЯДОВЪ!

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

I. VRCHOLNÁ KRIZE CARSKÉHO RUSKA

1. SVĚTOVÁ VÁLKA

ÚNOROVÁ/BŘEZNOVÁ REVOLUCE 1917

SOCIÁLNÍ NAPĚTÍ A DEMONSTRACE

ABDIKACE CARA

PROZATIMNÍ VLÁDA

MIKULÁŠ II. V JEKATĚRINBURGU

A. KERENSKIJ

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

II. BOLŠEVICI

V. I. LENIN

- 1870 NAROZEN JAKO V. I. ULJANOV
- 1887 POPRAVEN BRATR ALEXANDR
- 1891 DOKONČIL PRÁVA
- 1895 ODSOUZEN DO VYHNANSTVÍ
- 1900 ODEŠEL DO EMIGRACE
- 1903 ODDĚLUJE SVOU FRAKCI RUSKÉ SOCIÁLNÍ DEMOKRACIE

LENIN V ROCE 1895

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

II. BOLŠEVICI

PROGRAM A CÍLE

REVOLUČNÍ INTERPRETACE MARXISMU

„IMPERIALISMUS JAKO NEJVYŠŠÍ STADIUM KAPITALISMU“

„PROFESIONÁLNÍ REVOLUCIONÁŘI“

„DIKTATURA PROLETARIÁTU“

III. PŘEVZETÍ MOCI

ŘÍJNOVÝ PŘEV RAT

IV. 1917 LENINŮV NÁVRAT DO RUSKA

VII. 1917 POKUS O PŘEV RAT

LENINŮV ÚTĚK DO FINSKA

LENIN V ROCE 1917

LEV TROCKIJ

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

III. PŘEVZETÍ MOCI

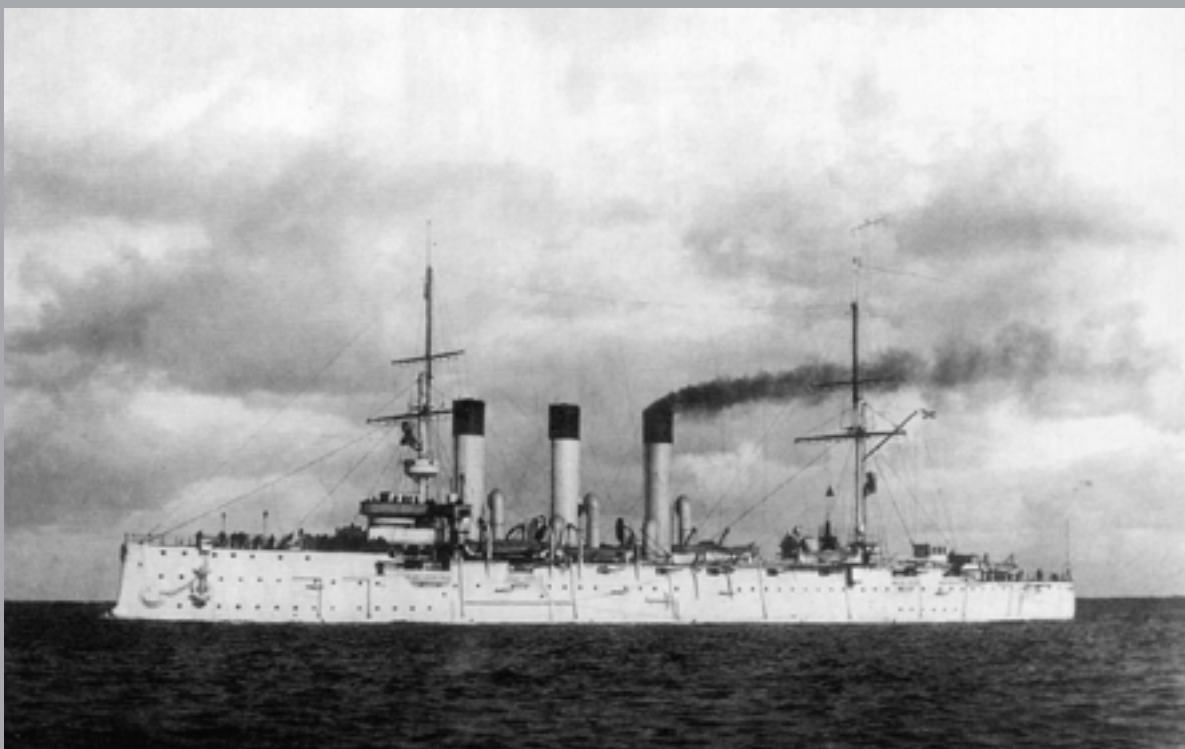
ŘÍJNOVÝ PŘEVRAZ

25. X. NEBO 7. XI.

**RUDÉ GARDY OBSAZUJÍ ZIMNÍ PALÁC
„VELKÁ ŘÍJNOVÁ SOCIALISTICKÁ
REVOLUCE“**

ZIMNÍ PALÁC

KŘIŽNÍK AURORA

FILMOVÁ „REKONSTRUKCE“ 1927

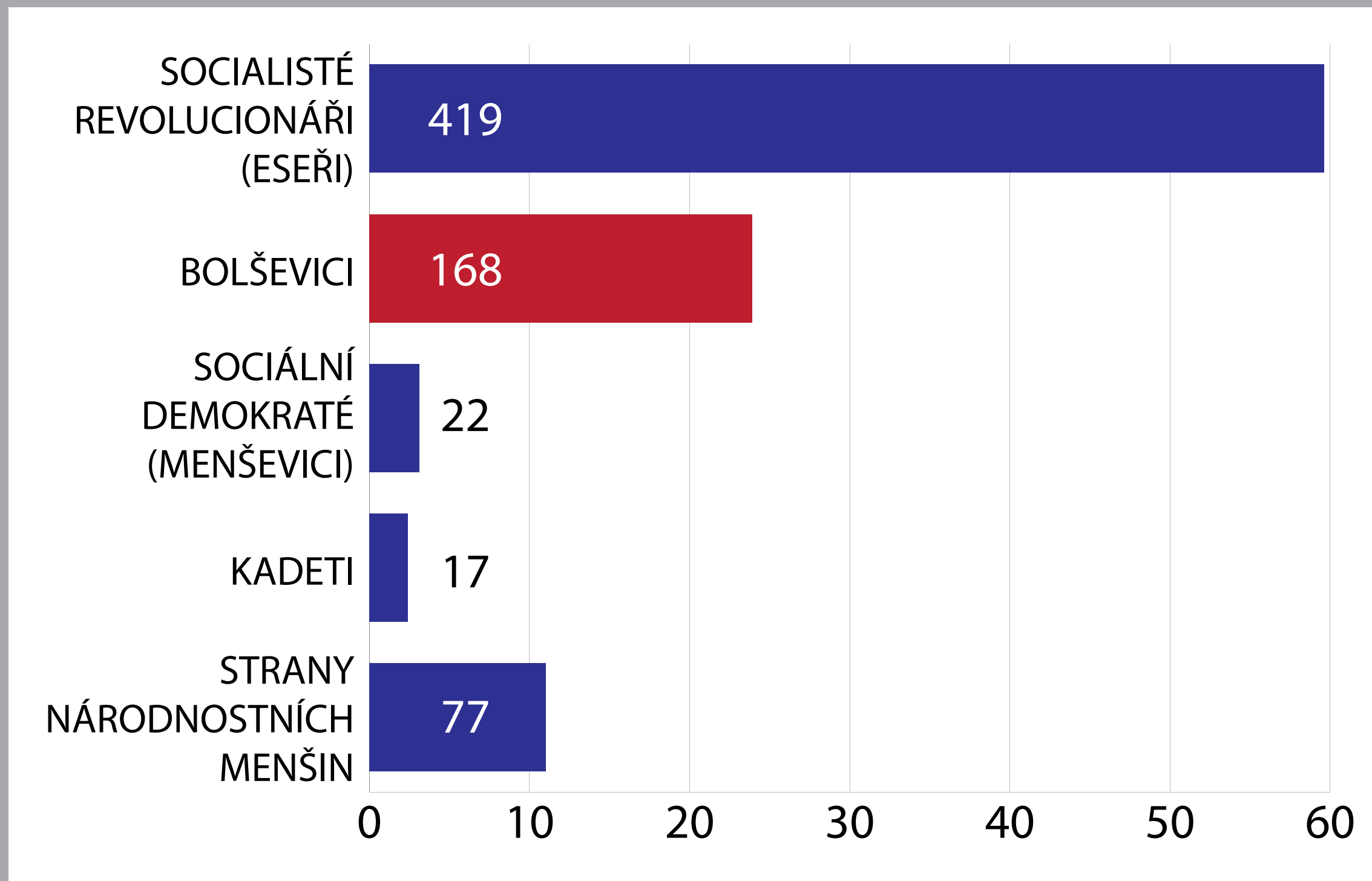

III. PŘEVZETÍ MOCI

POKUSY O LEGALIZACI PŘEVVRATU

VOLBY DO DUMY

počet zvolených poslanců (čísla v grafu) a procentní podíl (osa)

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

III. PŘEVZETÍ MOCI

PRVNÍ ZMĚNY

RADA LIDOVÝCH KOMISAŘŮ

DEKRET O MÍRU

ZAHÁJENÍ MÍROVÝCH JEDNÁNÍ S NĚMECKEM

DEKRET O PŮDĚ

ROZDĚLOVÁNÍ PŮDY DROBNÝM ROLNÍKŮM

DEKRET O SVOBODĚ NÁRODŮ

PRÁVO NÁRODŮ NA SEBEURČENÍ

MIMOŘÁDNÁ KOMISE PRO BOJ PROTI KONTRAREVOLUCI A SABOTÁŽI (ČEKA)

linie příměří (prosinec 1917) a hranice podle Brestlitevského míru (březen 1918)

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

III. PŘEVZETÍ MOCI

OBČANSKÁ VÁLKA

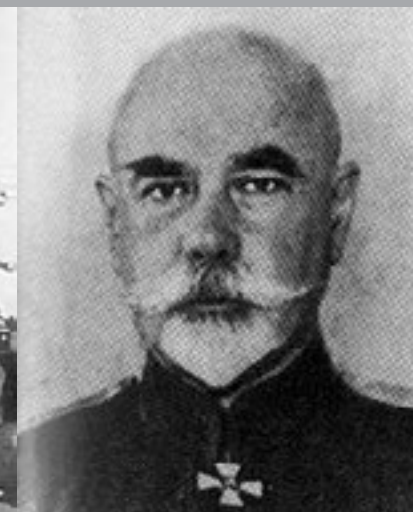
HLAVNÍ SOUPEŘI

MONARCHISTÉ

UKRAJINŠTÍ NACIONALISTÉ

KOZÁCI

EXPEDIČNÍ SBORY

KOLČAK

DĚNIKIN

PETLJURA

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

III. PŘEVZETÍ MOCI

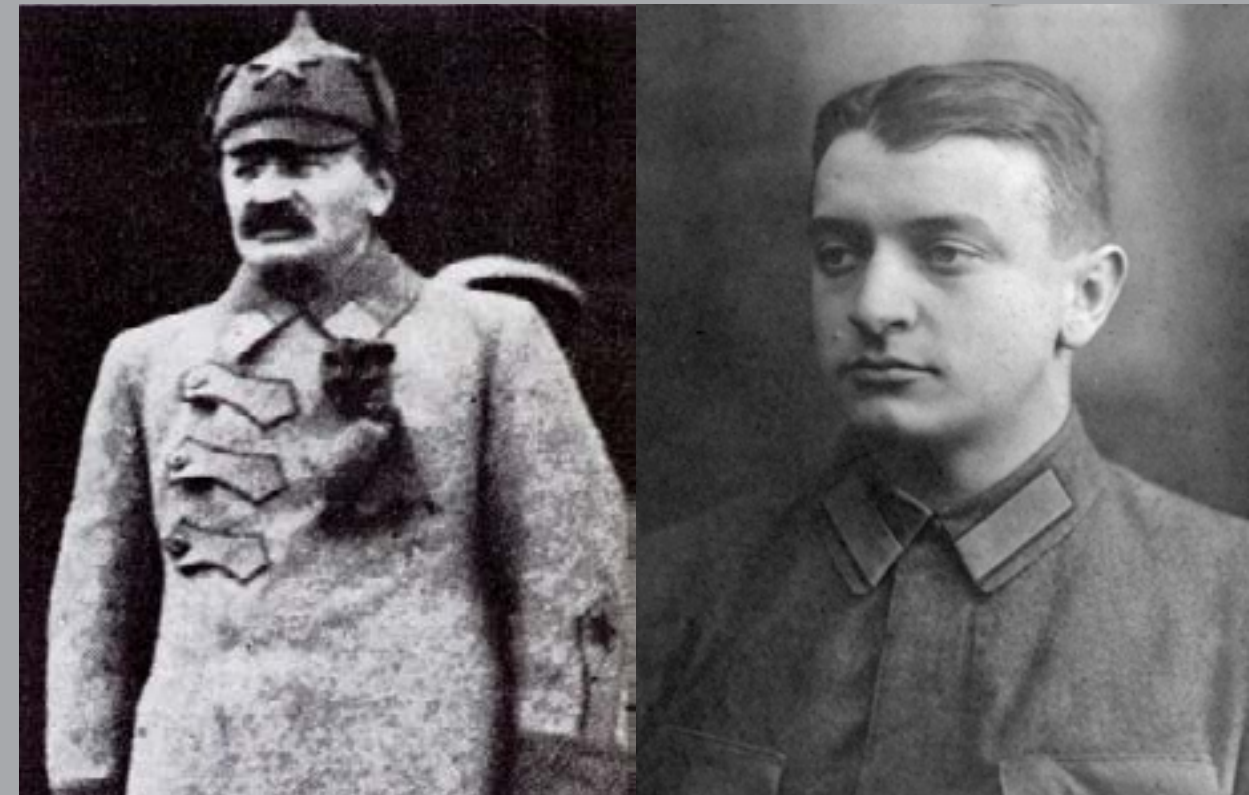
OBČANSKÁ VÁLKA

RUDÁ ARMÁDA

ZALOŽENA V LEDNU 1918

V ČELE LEV TROCKIJ

**SPOLUPRÁCE S BÝVALÝMI
CARSKÝMI DŮSTOJNÍKY**

TROCKIJ

TUCHAČEVSKIJ

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

III. PŘEVZETÍ MOCI

„RUDÝ TEROR“

VIII. 1918 ATENTÁT NA LENINA

IX. 1918 VYHLÁŠEN „RUDÝ TEROR“
MIMOŘÁDNÉ PRAVOMOCI
PRO ČEKA

„Můžeme získat 90 milionů ze stomi-
lionové populace Sovětského Ruska.
Pokud jde o ostatní, k nim není co říct.
Musejí být vyhlazeni.“

DZERŽINSKIJ

ZINOVJEV

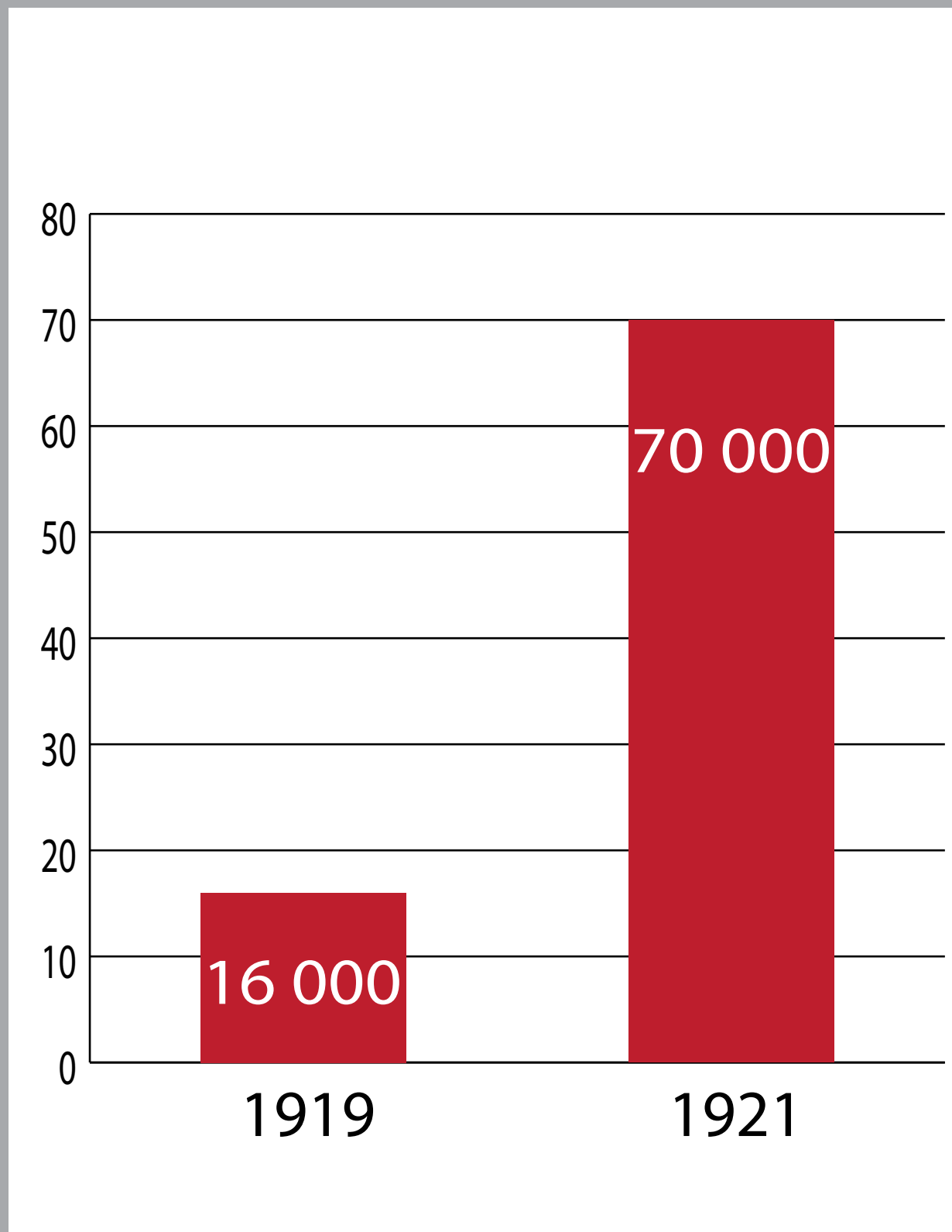

III. PŘEVZETÍ MOCI

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

„RUDÝ TEROR“

počet vězňů
koncentračních táborů

Soudruzi!

Kulacké povstání ve vašich pěti okresech musí být rozdrveno bez lítosti. Tresty musí být exemplární.

(1) Pověste (mám na mysli pověsit veřejně, aby to lidé viděli) nejméně 100 kulaků, bohatých parchantů a známých pijavic.

(2) Zveřejněte jejich jména.

(3) Zabavte všechno jejich obilí.

(4) Berte rukojmí dle mých instrukcí ze včerejšího telegramu.

Lenin

P.S. Najděte si tvrdší lidi.

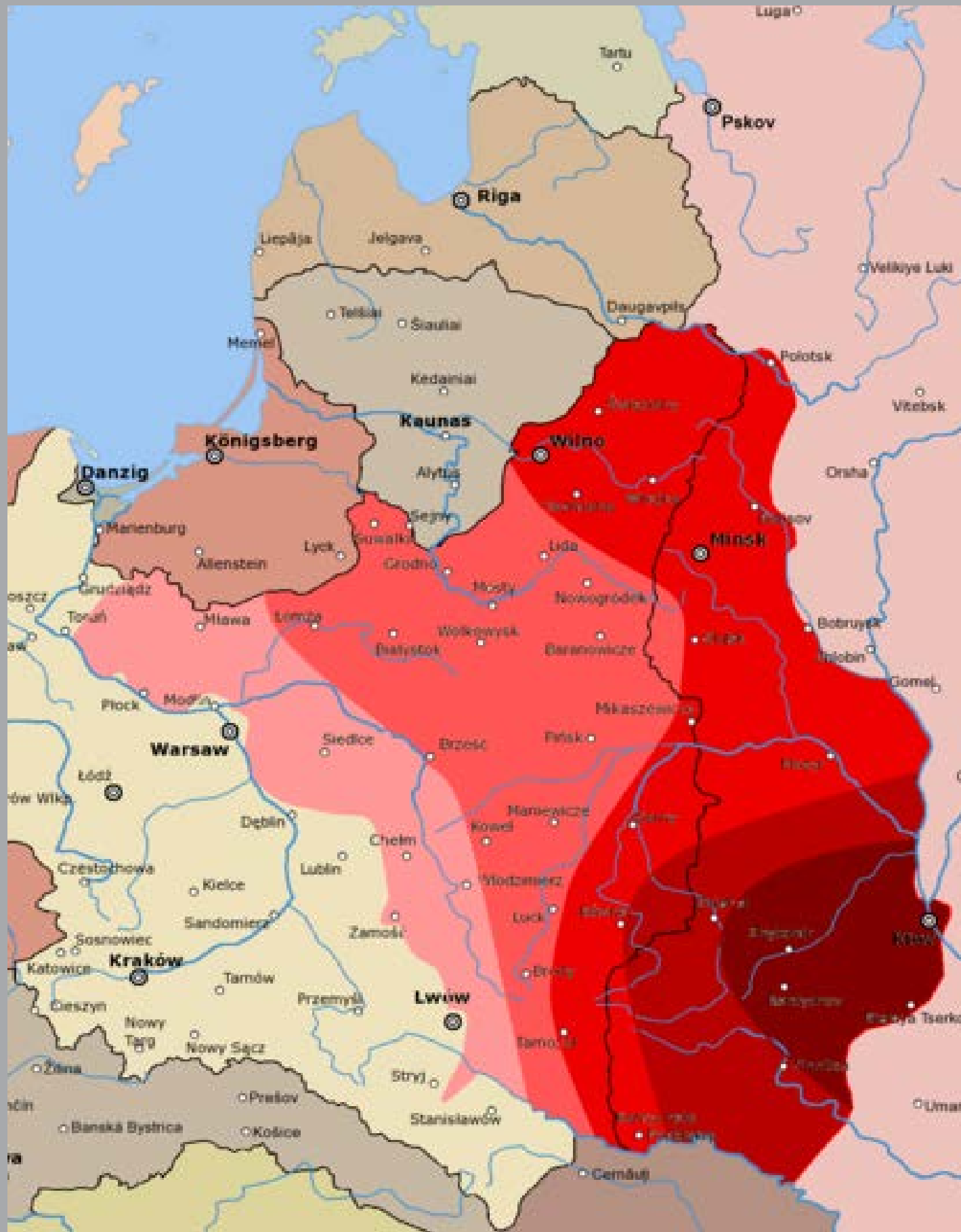
Leninův telegram bolševikům
z Nižného Novgorodu

III. PŘEVZETÍ MOCI

VÁLKA S POLSKEM 1919-1920

**JÓZEF
PILSUDSKI**

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

III. PŘEVZETÍ MOCI

DŮSLEDKY REVOLUCE A OBČANSKÉ VÁLKY

1917-1921

10-13 MILIONŮ OBĚTÍ

2-3 MILIONY EMIGRANTŮ

1921-1922 HLADOMOR

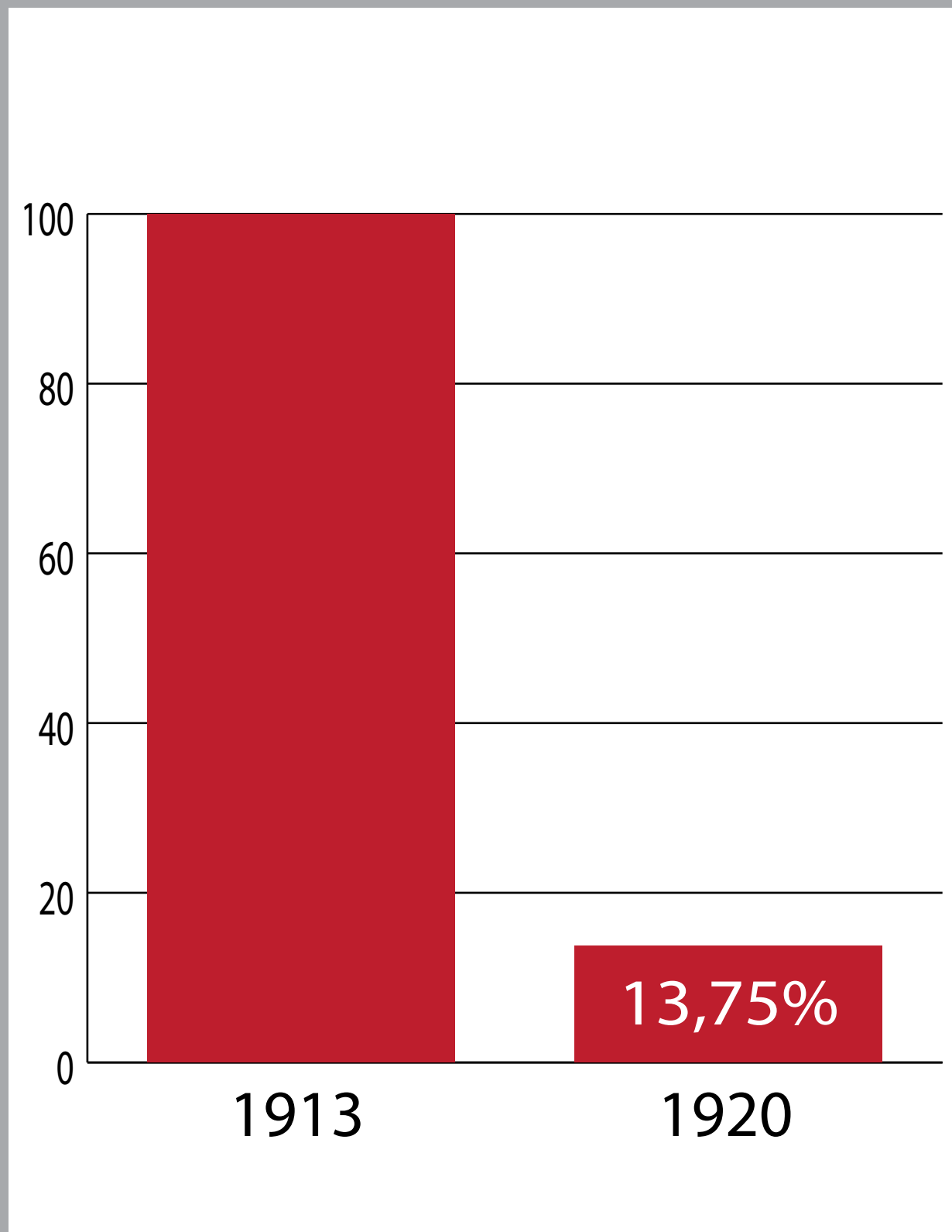
5 MILIONŮ OBĚTÍ
(OFICIÁLNÍ ÚDAJ)

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

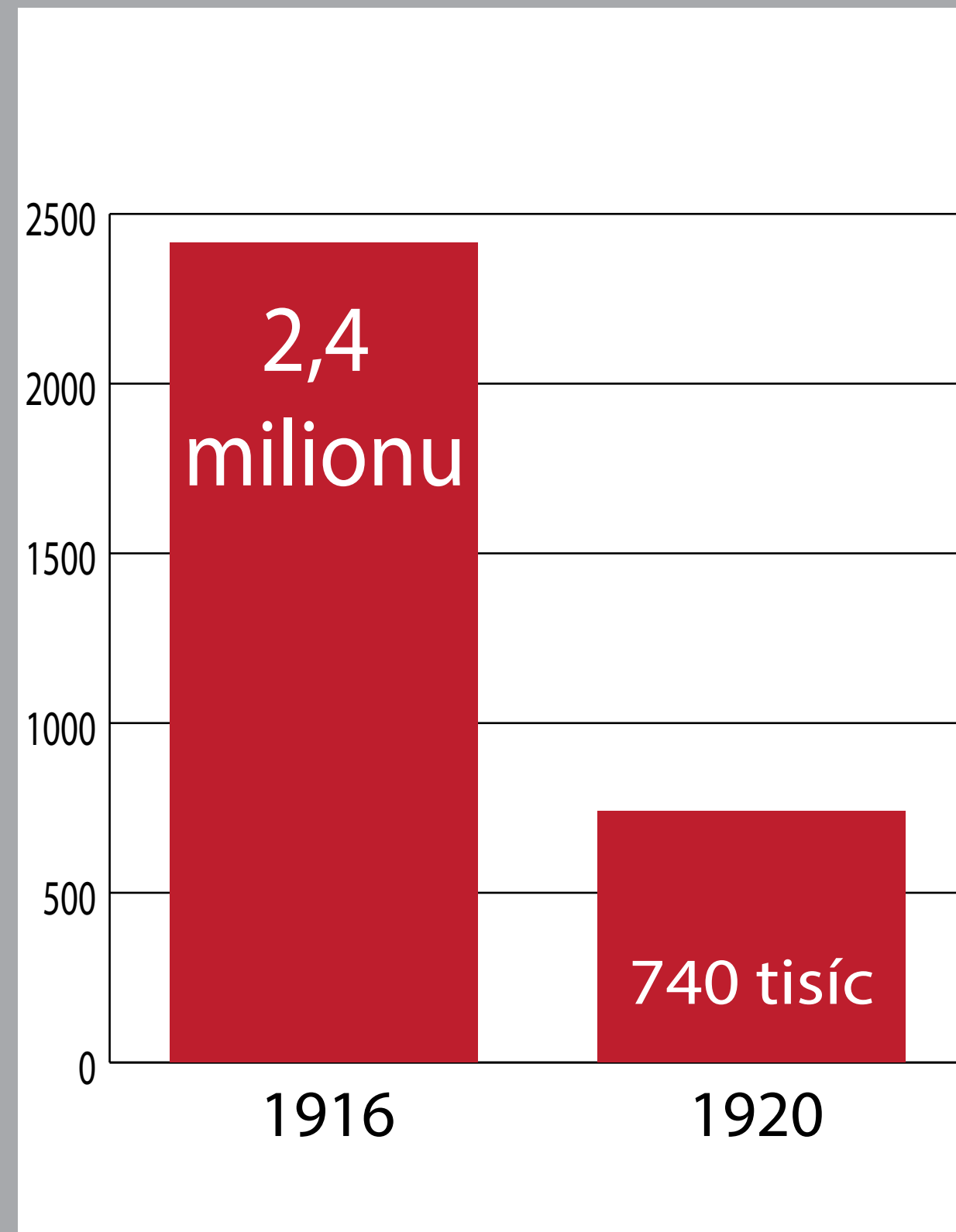

III. PŘEVZETÍ MOCI

DŮSLEDKY REVOLUCE A OBČANSKÉ VÁLKY

index průmyslové výroby

počet obyvatel Petrohradu

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

IV. UTVÁŘENÍ NOVÉHO STÁTU

USTAVENÍ SOVĚTSKÉHO SVAZU 1922

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

IV. UTVÁŘENÍ NOVÉHO STÁTU

NOVÁ EKONOMICKÁ POLITIKA (NEP)

ODSUNUTÍ UTOPIE NA NEURČITO

**UVOLNĚNÍ OMEZENO POUZE
NA EKONOMIKU**

**ČÁSTEČNÁ TOLERANCE
SOUKROMÉHO PODNIKÁNÍ**

**VYUŽITÍ ZAHRANIČNÍ
HOSPODÁŘSKÉ POMOCI**

**OBDOBÍ PRUDKÉHO
RELATIVNÍHO RŮSTU**

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

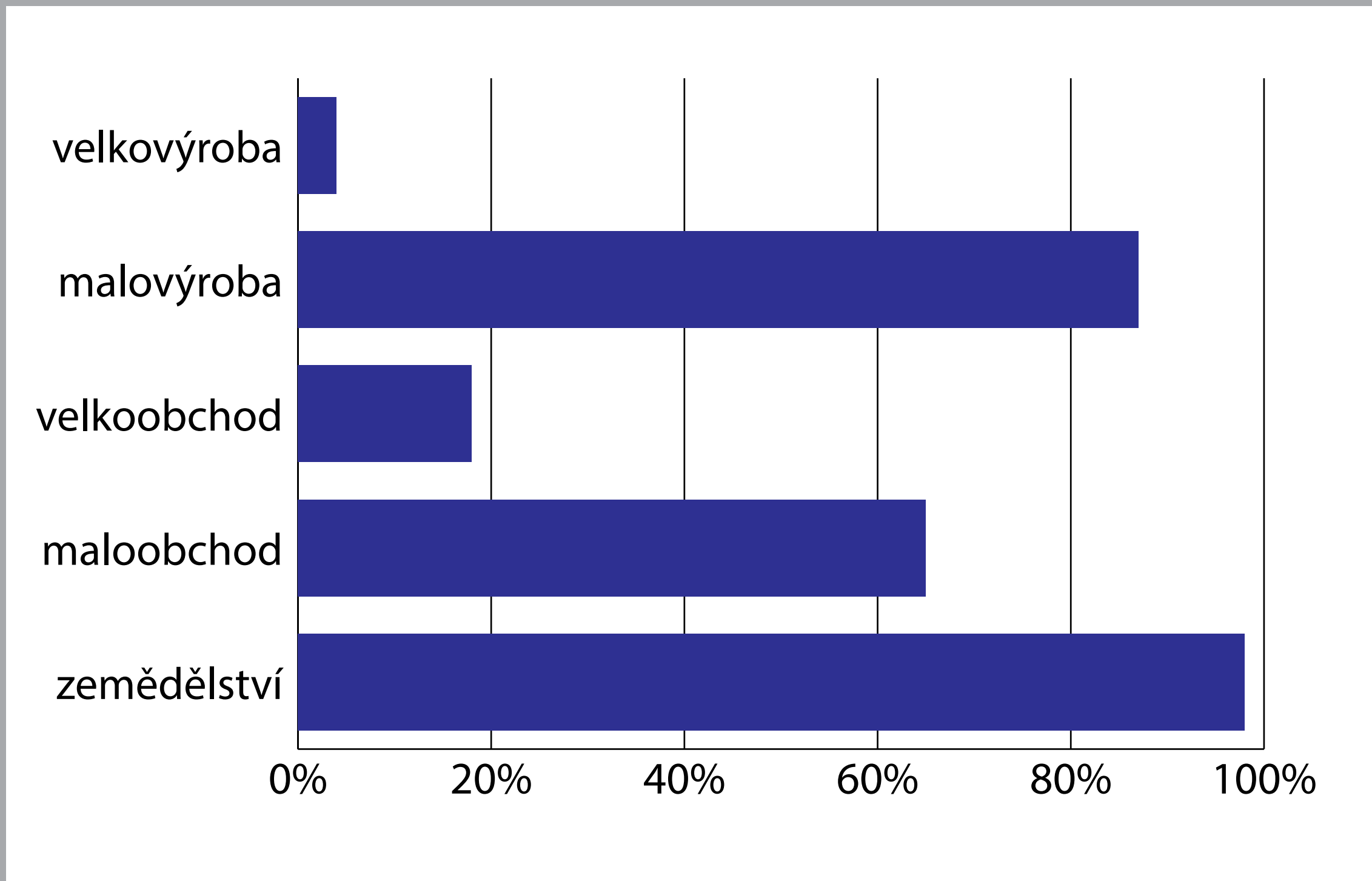

IV. UTVÁŘENÍ NOVÉHO STÁTU

NOVÁ EKONOMICKÁ POLITIKA (NEP)

ČÁSTEČNÁ TOLERANCE SOUKROMÉHO PODNIKÁNÍ

podíl soukromého sektoru 1923/24

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

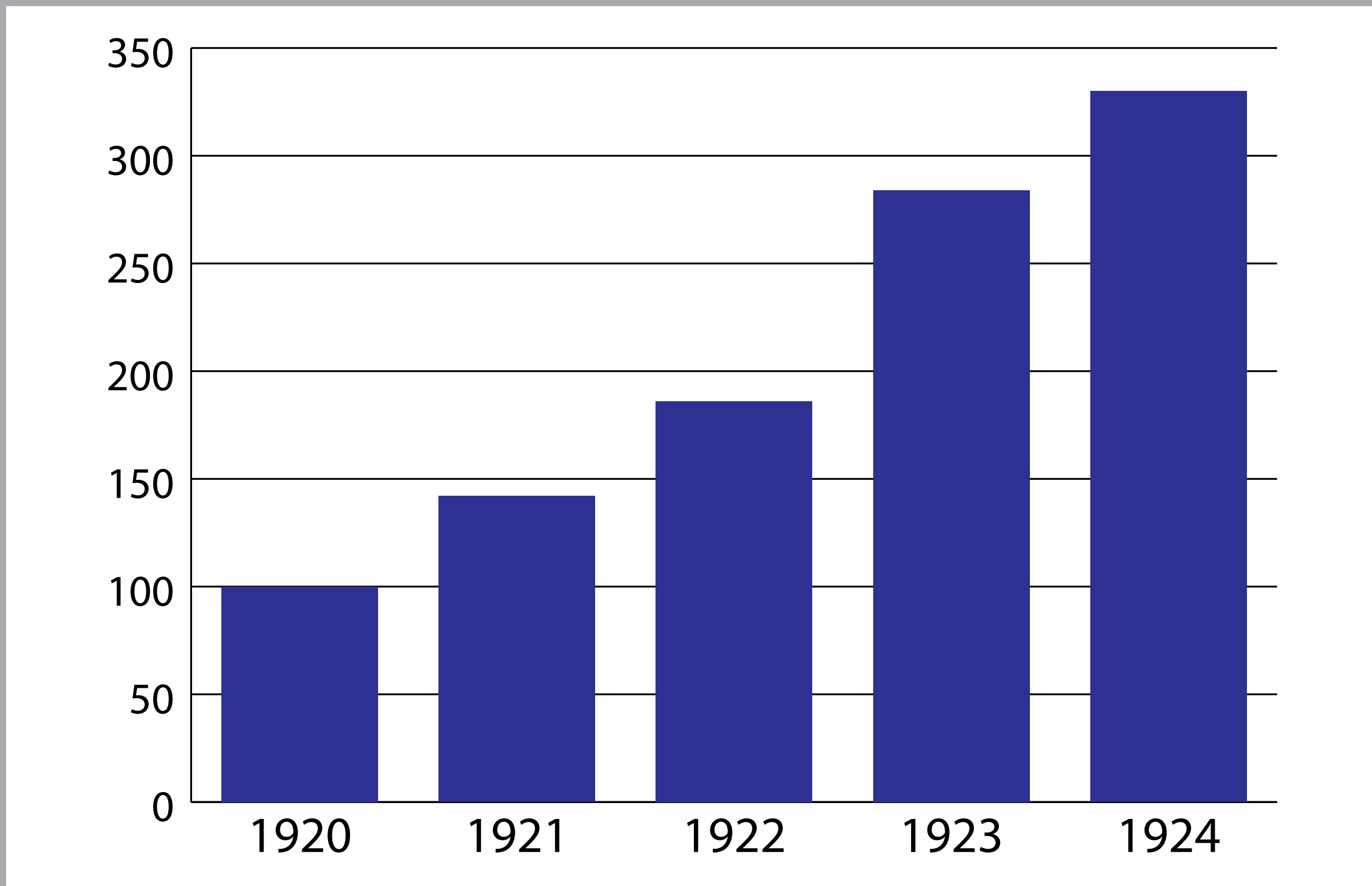

IV. UTVÁŘENÍ NOVÉHO STÁTU

NOVÁ EKONOMICKÁ POLITIKA (NEP)

OBDOBÍ PRUDKÉHO RŮSTU

index růstu průmyslové výroby 1920-24, 100 bodů 1920

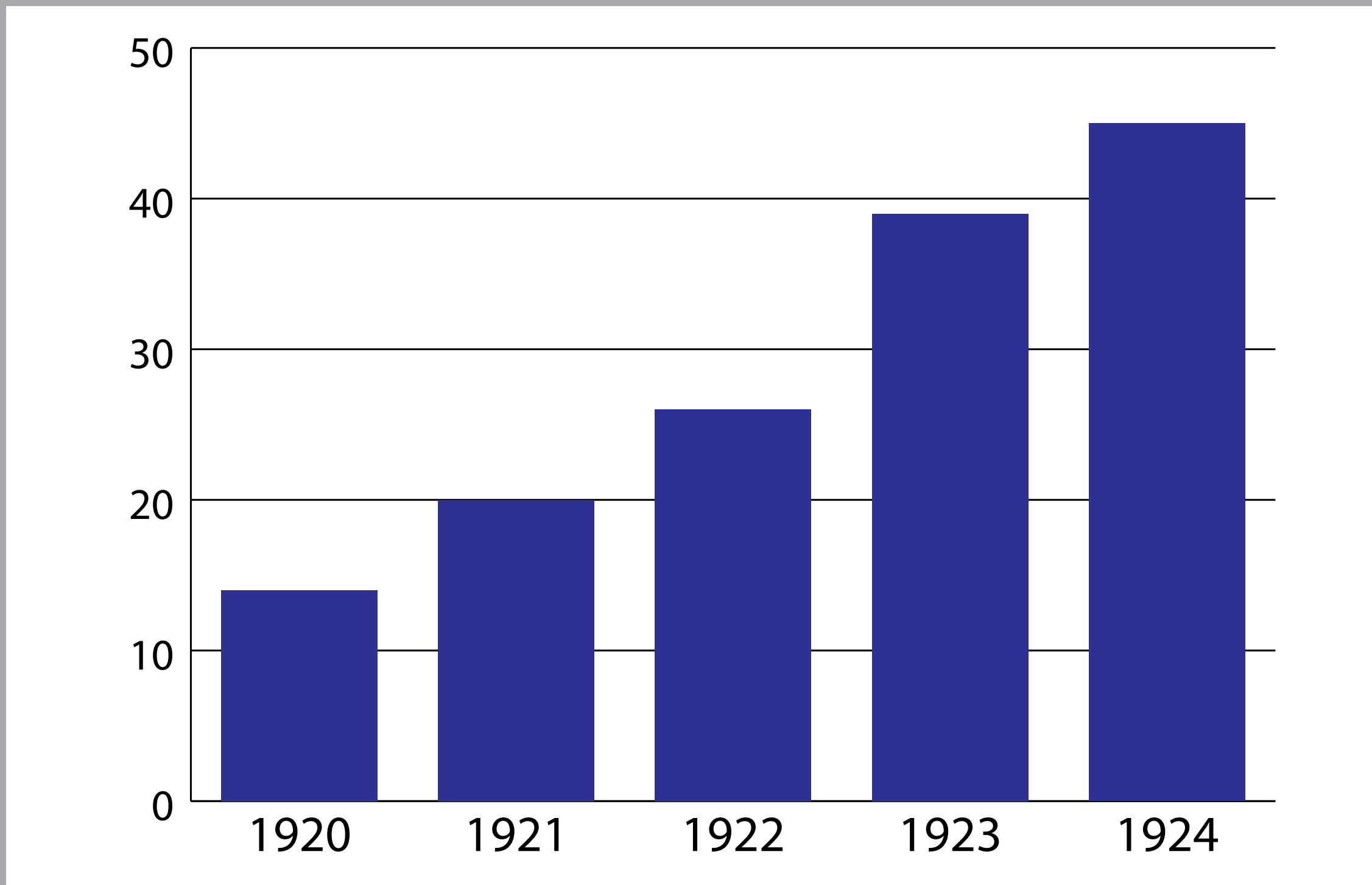
ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

IV. UTVÁŘENÍ NOVÉHO STÁTU

NOVÁ EKONOMICKÁ POLITIKA (NEP)

OBDOBÍ PRUDKÉHO RELATIVNÍHO RŮSTU

index růstu průmyslové výroby 1920-24, 100 bodů 1913

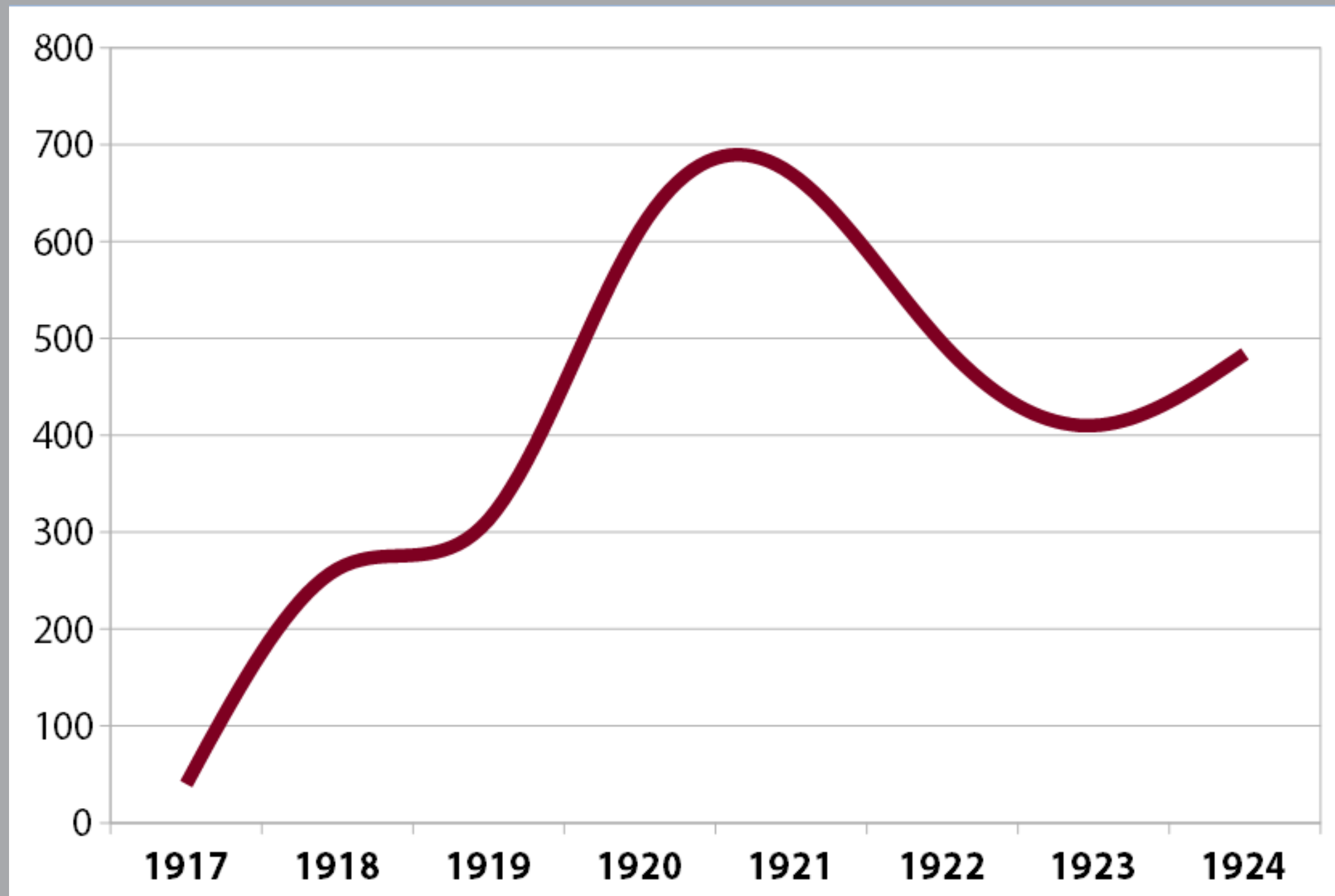
ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

IV. UTVÁŘENÍ NOVÉHO STÁTU

PRVNÍ STRANICKÁ ČISTKA

počet členů VKS(b) 1917-1924, v tisících

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

IV. UTVÁŘENÍ NOVÉHO STÁTU

LENINOVA SMRT A BOJ O MOC

ODCHOD LENINA DO ÚSTRANÍ

SOUBOJ „STARÝCH SOUDRUHŮ“

STALIN

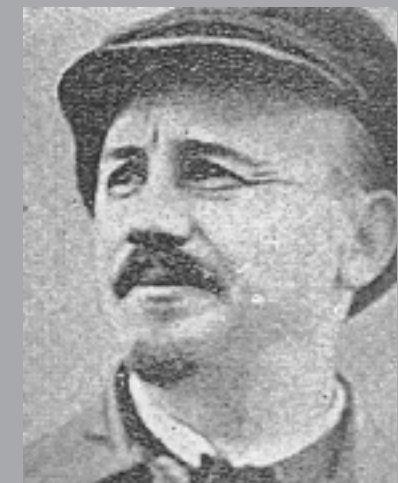
TROCKIJ

KAMENĚV

ZINOVJEV

BUCHARIN

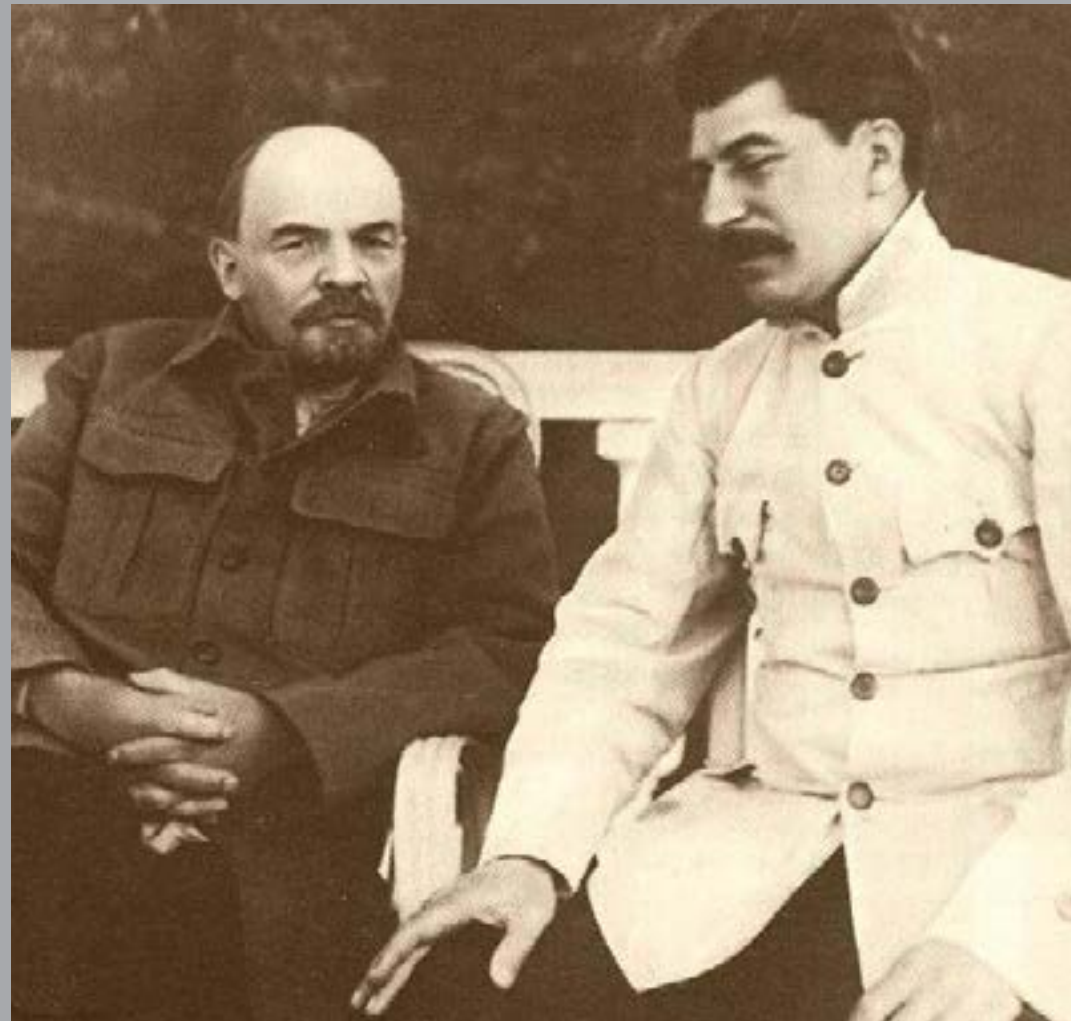
ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

IV. UTVÁŘENÍ NOVÉHO STÁTU

LENINOVA SMRT A BOJ O MOC

- 1925 TROCKIJ ZTRÁCÍ FUNKCE
- 1927 TROCKIJ VYLOUČEN ZE STRANY
- 1928 ZINOVJEV A KAMENĚV
VYLOUČENI ZE STRANY
- 1929 TROCKIJ DONUCEN K EMIGRACI
BUCHARIN VYLOUČEN Z VEDENÍ

IV. UTVÁŘENÍ NOVÉHO STÁTU

LENINOVA SMRT A BOJ O MOC

**1936 ZINOVJEV A KAMENĚV
POPRAVENI**

1938 BUCHARIN POPRAVEN

1940 TROCKIJ ZAVRAŽDĚN V MEXIKU

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

IV. UTVÁŘENÍ NOVÉHO STÁTU

LENINOVA SMRT A BOJ O MOC

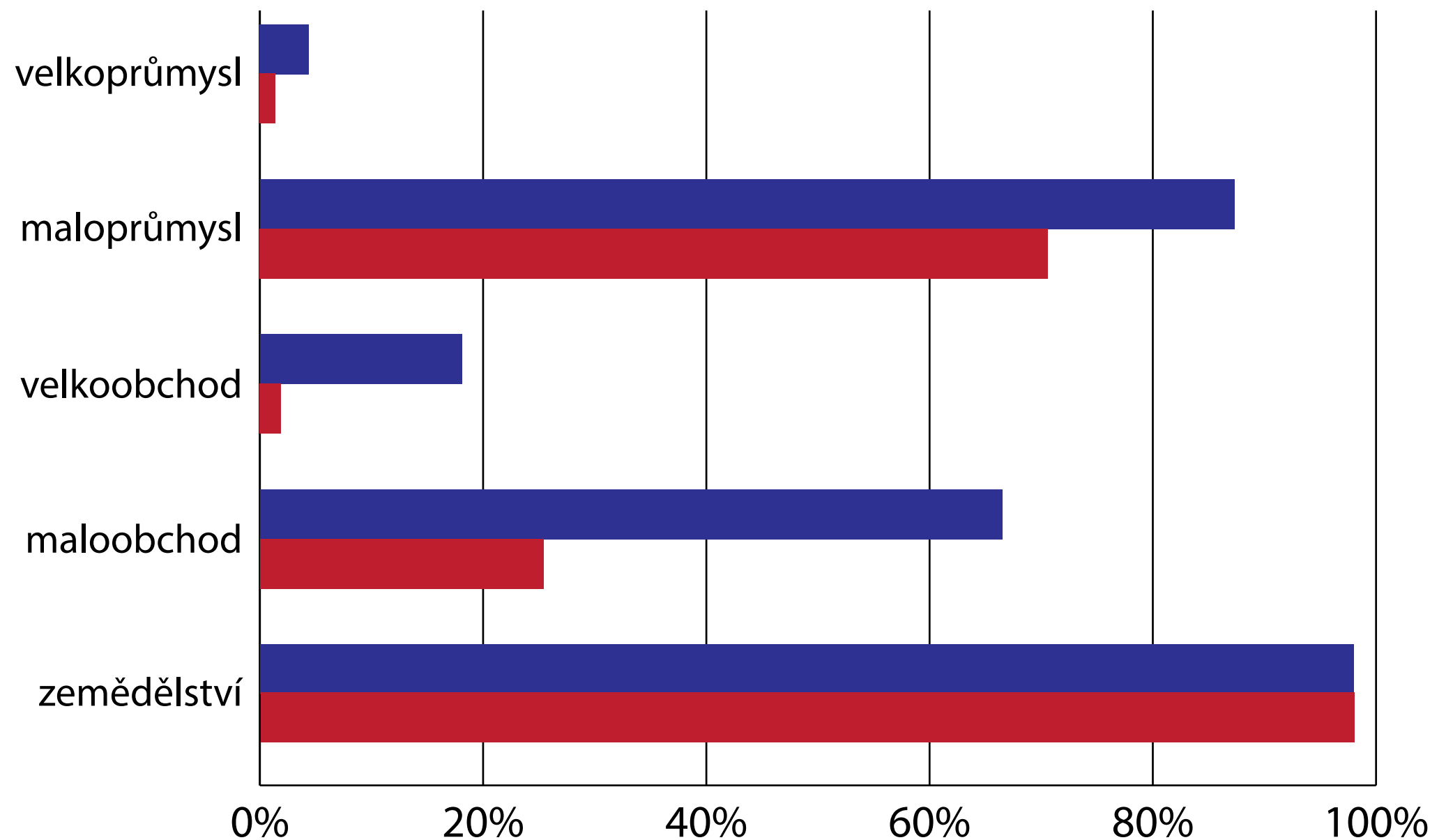

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

V. „UTAŽENÍ ŠROUBŮ“

LIKVIDACE NEPU

podíl soukromého sektoru v letech 1923/24 a 1927/28

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

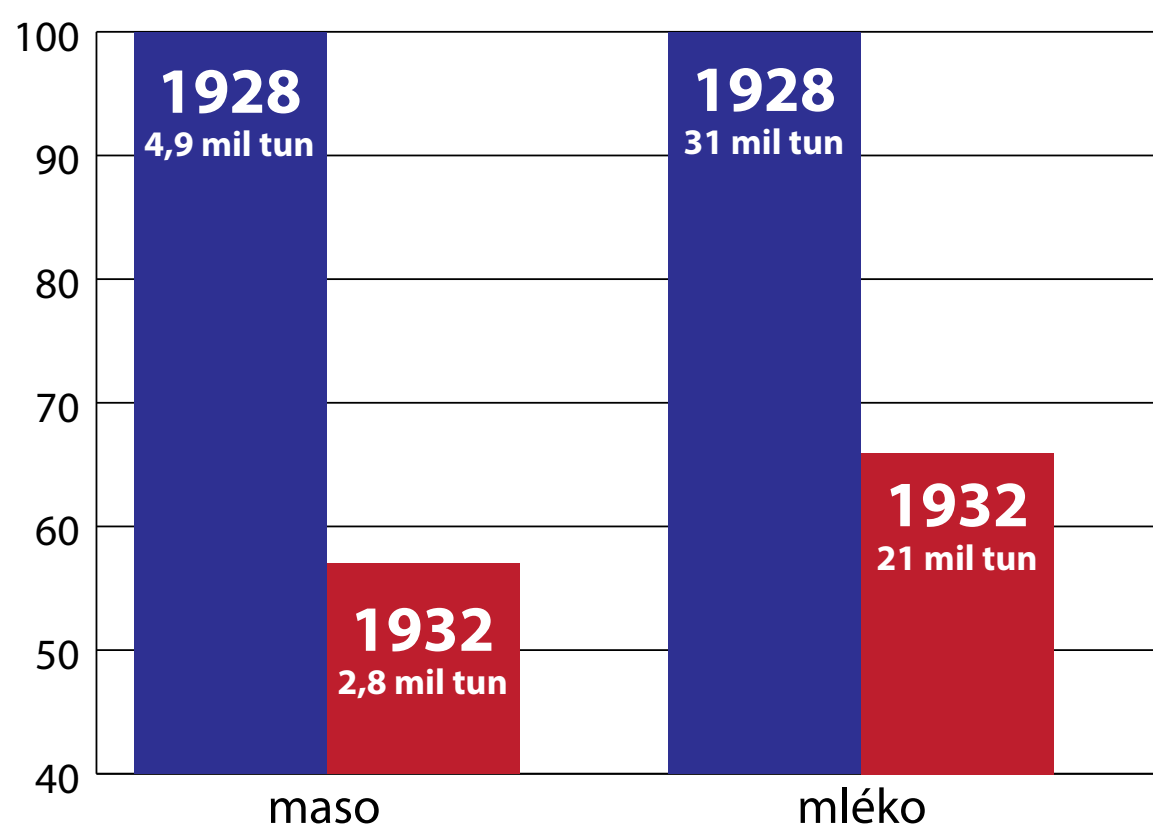

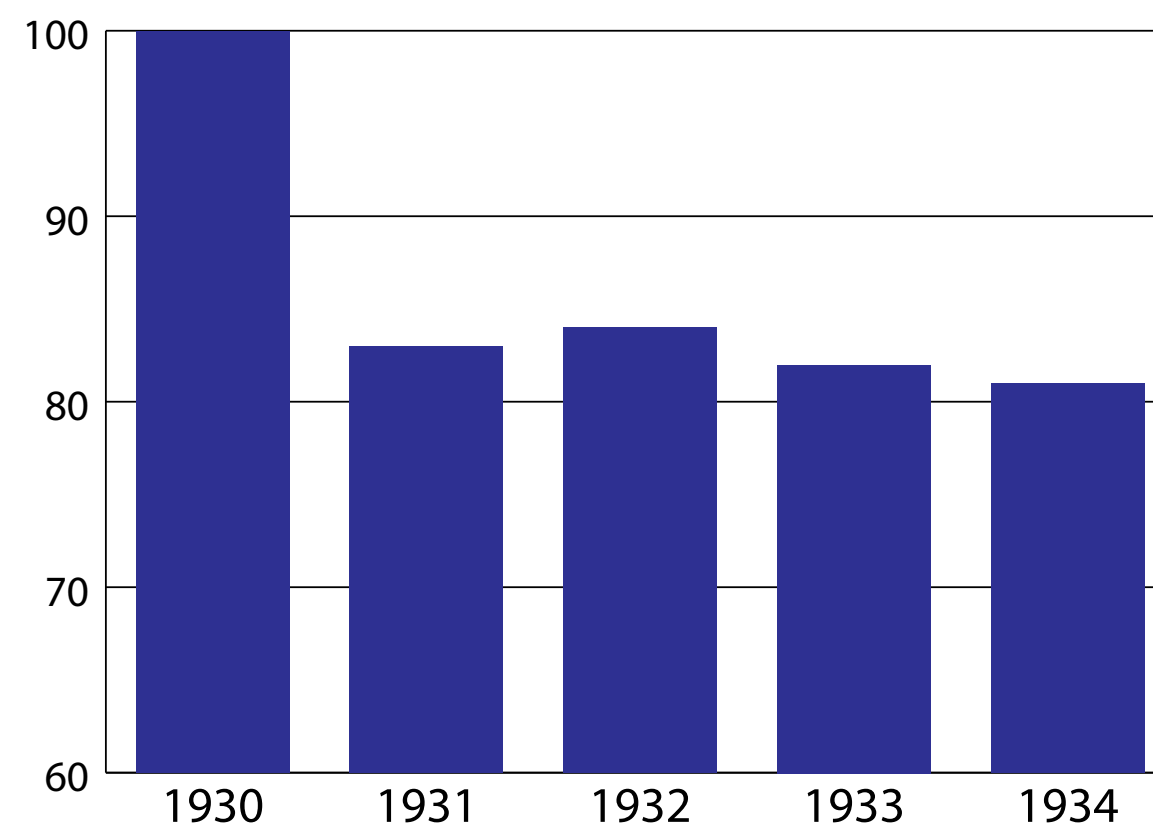
V. „UTAŽENÍ ŠROUBŮ“

LIKVIDACE NEPU

ZESTÁTŇOVÁNÍ SOUKROMÝCH PODNIKŮ
SKANDALIZACE A PERZEKUCE „NEPMANŮ“
NÁSILNÁ KOLEKTIVIZACE

index produkce masa a mléka

index produkce obilí

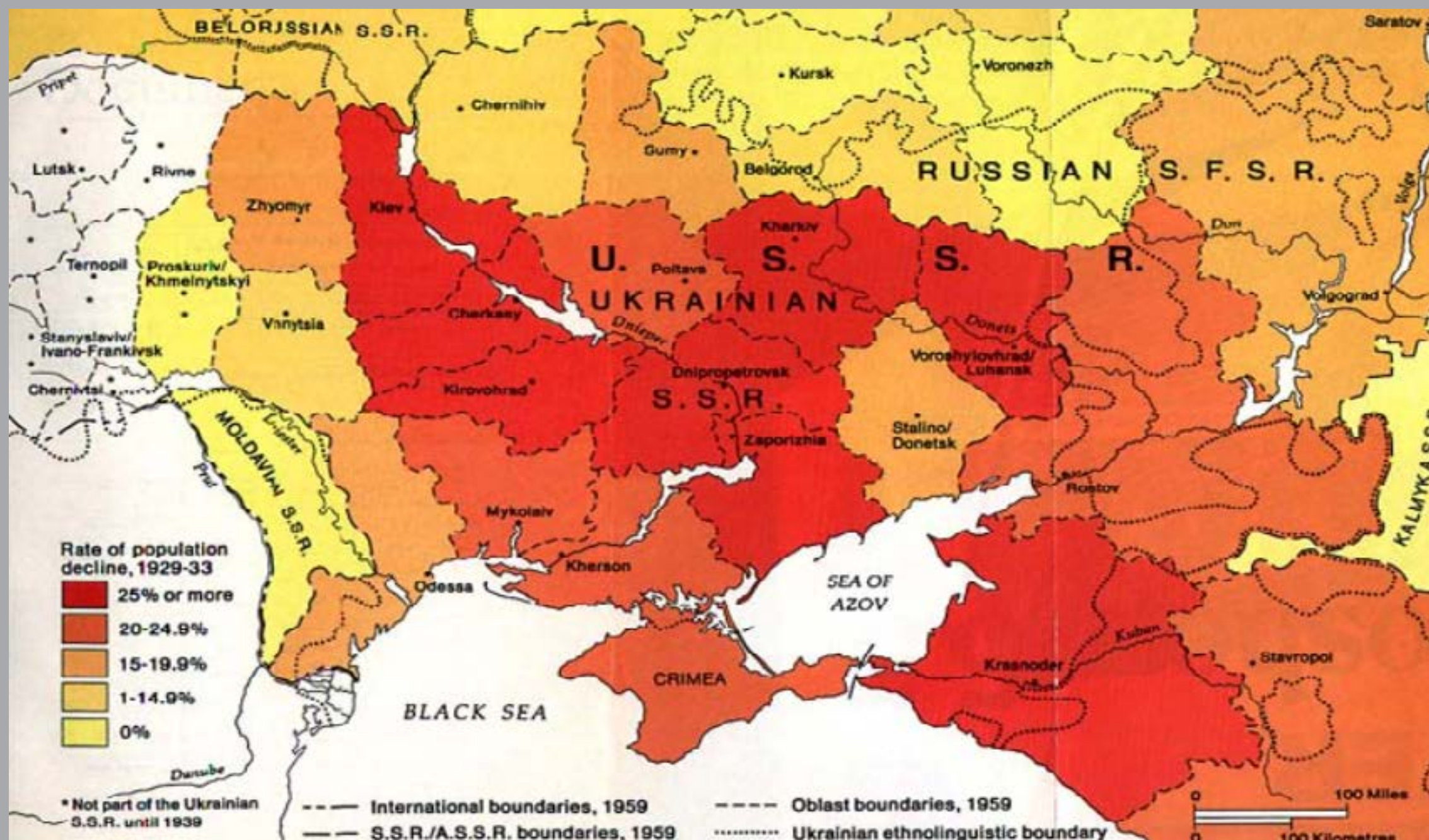
ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

V. „UTAŽENÍ ŠROUBŮ“

UKRAJINSKÝ HLADOMOR 1932-33

5-6 MILIONŮ OBĚTÍ
OFICIÁLNĚ POPÍRÁN

populační pokles 1929-1933

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

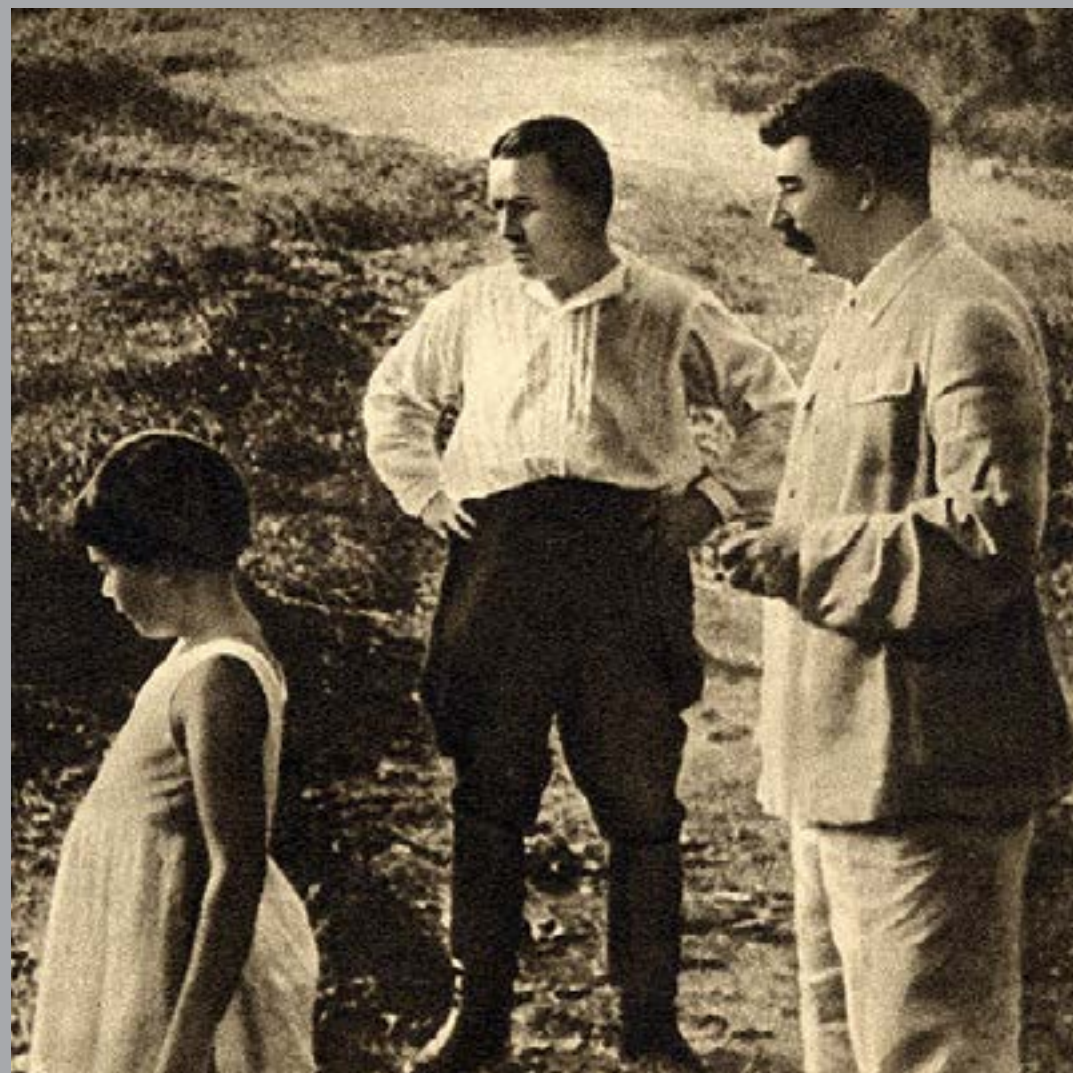
V. „UTAŽENÍ ŠROUBŮ“

„VELKÁ ČISTKA“ 1934-38

CÍLE VELKÉ ČISTKY

ABSOLUTNÍ MOC STALINA V RÁMCI

- SPOLEČNOSTI
- STRANY A STÁTU
- MEZINÁRODNÍHO
KOMUNISTICKÉHO Hnutí

J. V. STALIN A S. M. KIROV

V. „UTAŽENÍ ŠROUBŮ“

„VELKÁ ČISTKA“ 1934-38

METODY VELKÉ ČISTKY

SPOLEČNOST :

PLOŠNÉ REPRESÉ

TÁBORY GULAG

BUDOVÁNÍ BĚLOMOŘSKÉHO
KANÁLU

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

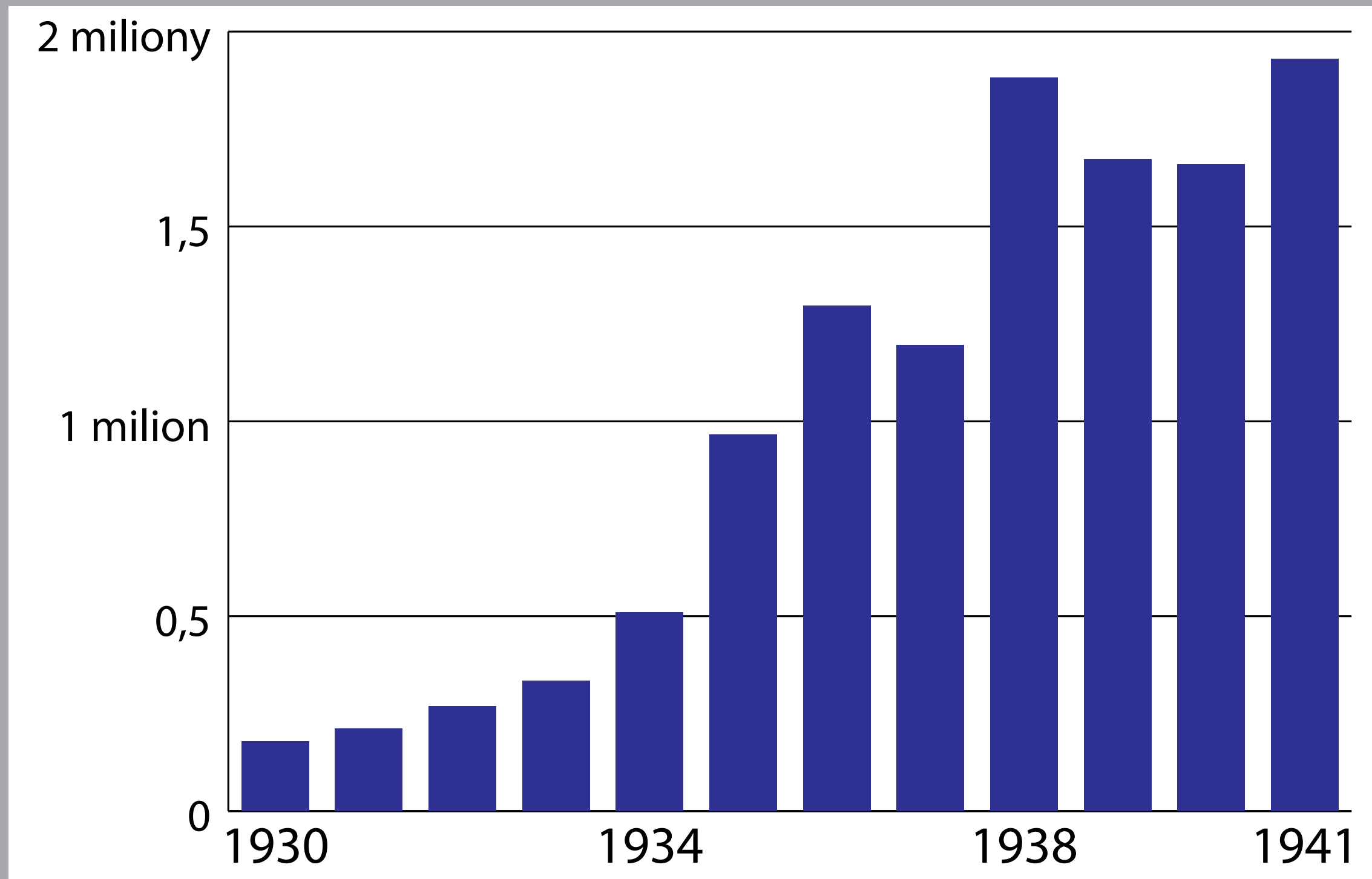

V. „UTAŽENÍ ŠROUBŮ“

„VELKÁ ČISTKA“ 1934-38

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

počet vězňů táborů GULAG, údaj vždy k 1. 1. daného roku

V. „UTAŽENÍ ŠROUBŮ“

„VELKÁ ČISTKA“ 1934-38

METODY VELKÉ ČISTKY

STRANA A STÁT :

**LIKVIDACE BÝVALÝCH SPOJENCŮ
A POTENCIÁLNÍCH KONKURENTŮ
VE STRANĚ**

ČISTKA V ARMÁDĚ

LIKVIDACE TZV. SPECIALISTŮ

VELKÉ PROCESY S „PŘIZNÁNÍM“

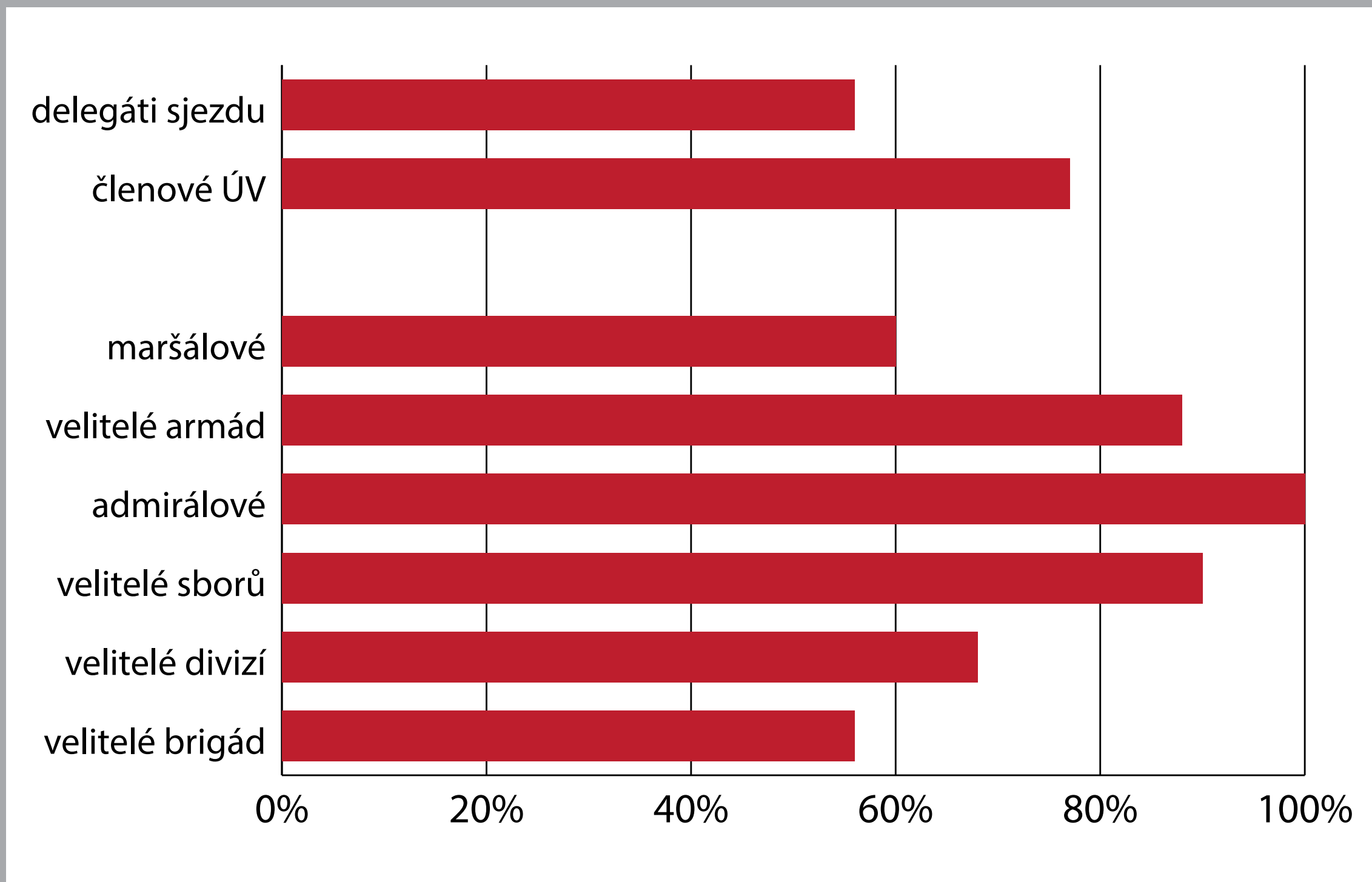
N. BUCHARIN

V. „UTAŽENÍ ŠROUBŮ“

„VELKÁ ČISTKA“ 1934-38

**podíl uvězněných nebo popravených 1934-38
v případě KSSS delegáti a členové ÚV na sjezdu 1934**

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

V. „UTAŽENÍ ŠROUBŮ“

„VELKÁ ČISTKA“ 1934-38

METODY VELKÉ ČISTKY

**MEZINÁRODNÍ KOMUNISTICKÉ
HNUTÍ:**

**ČISTKA MEZI ZAHRANIČNÍMI
KOMUNISTY V MOSKVĚ**

HOTEL LUX

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

V. „UTAŽENÍ ŠROUBŮ“

„VELKÁ ČISTKA“ 1934-38

METODY VELKÉ ČISTKY

LIKVIDACE STRŮJCŮ

NKVD

LIDOVÝ KOMISARIÁT
VNITŘNÍCH ZÁLEŽITOSTÍ

G. JAGODA
v čele NKVD 1934-36
popraven 1938

N. JEŽOV
v čele NKVD 1936-38
popraven 1940

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

VI. ZAHRANIČNÍ POLITIKA

20. LÉTA – „SVĚTOVÁ REVOLUCE“ A IZOLACE

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

REPUBLIKY RAD

KOMINTERNA

SMLOUVA S NĚMECKEM
(RAPALLO 1922)

VI. ZAHRANIČNÍ POLITIKA

30. LÉTA – KONEC IZOLACE

HLEDÁNÍ PROTIVÁHY K NĚMECKU

SPOLEČNOST NÁRODŮ (1934)

STRATEGIE LIDOVÉ FRONTY (1935)

SMLOUVA S FRANCIÍ (1935)

ZROZENÍ SOVĚTSKÉ MOCI

